

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bołesta

DFE-WNF.050.18.2024.MK
3235498.12711201.10233148
Warszawa, 24-06-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pani Posel Anity Kucharskiej - Dziedzic w sprawie Programu usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, (K10INT2876), poniżej przekazuję odpowiedzi na zadane pytania.

1. *Ostatni nabór wniosków w przedmiotowym programie realizowany był w okresie od 2 stycznia do 31 marca 2023 roku. Czy Ministerstwo planuje uruchomienie kolejnego naboru w ramach tego programu? Jeżeli tak, to kiedy on ruszy i jakimi środkami będzie dysponował NFOŚiGW w jego ramach?*

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej¹ obciążony jest finansowaniem innych zadań wynikających m.in. z obowiązku ustawowego, w szczególności corocznymi wpłatami na rzecz Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, obecnie nie jest możliwe ogłoszenie przez Fundusz kolejnego naboru wniosków na rok 2024 w ramach programu priorytetowego *Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej*². Powyższe zobowiązania finansowe znacząco ograniczają możliwości przyznania przez Fundusz dodatkowych środków na realizację jakichkolwiek programów.

Niemniej jednak, po zakończeniu realizacji przedsięwzięć w ramach już zawartych umów o dofinansowanie, Fundusz dokona rozeznania zapotrzebowania na wsparcie finansowe dla kolejnych inwestycji i rozważy celowość kontynuacji Programu. Należy jednak zaznaczyć, że uruchomienie kolejnego naboru wniosków uwarunkowane będzie dostępnością środków w budżecie na realizację Programu oraz określeniem wpływów środków do NFOŚiGW, które będą mogły być redystrybuowane na ten cel.

2. *Jakie dodatkowe działania planuje wdrożyć Ministerstwo w zakresie pomocy w utylizacji odpadów poprodukcyjnych w rolnictwie?*

Na wstępie należy wyjaśnić, że każdy wytwórca odpadów zobowiązany jest do właściwego ich zagospodarowania zgodnie z przepisami prawa.

Zasady ogólne gospodarki odpadami określone są w ustawie o odpadach³. Ustawa o odpadach nie zawiera szczególnych regulacji i zasad postępowania z odpadami pochodzącymi z rolnictwa, zastosowanie więc znajdą zasady ogólne gospodarki odpadami.

---

¹ dalej: NFOŚiGW lub Fundusz

² dalej: Program

³ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U z 2023 r. poz. 1469)

W zakresie odpowiedzialności za powstałe odpady należy stwierdzić, że jedną z podstawowych zasad gospodarki odpadami jest zasada, że „zanieczyszczający płaci”. Koszty gospodarowania odpadami, w tym koszty związane z niezbędną infrastrukturą i jej eksploatacją, są ponoszone przez pierwotnego wytwórcę odpadów lub przez obecnego lub poprzedniego posiadacza odpadów.

Wytwórca odpadów jest obowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami. W przypadku gdy odpady powstają w związku z prowadzoną działalnością rolniczą, wytwórcą tych odpadów oraz jednocześnie podmiotem odpowiedzialnym za ich zagospodarowanie, co do zasady będzie podmiot prowadzący tę działalność.

Wytwórca odpadów jest obowiązany przekazać wytworzone przez siebie odpady podmiotom prowadzącym profesjonalną działalność w zakresie gospodarki odpadami (art. 27 ustawy o odpadach). Ustawa przewiduje wyjątki od tej zasady, m.in. niektóre rodzaje odpadów wytwarzanych przez rolników mogą być poddane zagospodarowaniu na własne potrzeby. Szczegółowa lista takich rodzajów i dopuszczalne metody ich odzysku zostały określone w rozporządzeniu w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku⁴.

Odpady powstające z działalności rolniczej nie są odpadami komunalnymi, w związku z czym co do zasady nie są objęte zorganizowanym przez gminę systemem odbioru odpadów komunalnych i gminy nie kontrolują w jaki sposób rolnicy postępują z tymi odpadami. Ewentualną kontrolę w zakresie prawidłowego postępowania z tymi odpadami może prowadzić np. inspekcja ochrony środowiska. Podmiotami odpowiedzialnymi za zagospodarowanie odpadów innych niż odpady komunalne (np. z działalności przemysłowej, usługowej czy rolniczej) są wytwórcy tych odpadów. Rolnicy wytwarzający odpady takie jak: folia po sianokiszonkach, big bagi, sznurki, siatka, zużyta agrowłóknina, itp. zobowiązani są do przekazywania odpadów podmiotom świadczącym usługi właściwego ich zagospodarowania.

Art. 22 ustawy o odpadach przewiduje również możliwość przeniesienia (w przypadkach określonych w przepisach odrębnych) kosztów gospodarowania odpadami na producenta produktu lub podmiot wprowadzający produkt na terytorium kraju (jest to tzw. Rozszerzona Odpowiedzialność Producenta-ROP). Przepisy takie nie zostały określone w odniesieniu do produktów takich jak np. folia wykorzystywana w rolnictwie. Docelowo odpowiedzialność za stworzenie możliwości zagospodarowania odpadów i współfinansowanie tych działań powinno leżeć po stronie wprowadzających produkty lub opakowania, w szczególności folie rolnicze, w ramach wynikającej z prawa UE rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP).

Biorąc pod uwagę przechodzenie na zasoboszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym, powstawanie odpadów należy zminimalizować oraz wspierać opracowywanie technologii pozwalającej na ich zagospodarowanie w procesach przygotowania do ponownego użycia i recyklingu. Rozwiązania w zakresie zagospodarowania odpadów rolniczych powinny iść w kierunku ograniczania ilości tych odpadów.

Jednocześnie zapewniam, że sytuacja na krajowym rynku gospodarki odpadami jest przedmiotem monitorowania i stałej analizy w Ministerstwie Klimatu w związku z czym, wychodząc naprzeciw zgłaszanym postulatom dotyczącym zagospodarowania odpadów rolniczych ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2015 r. w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz. U. z 2016 r. poz. 16)

w gminach oraz niektórych innych ustaw⁵ wprowadzono możliwość zapewnienia przez gminę odpłatnego przyjmowania przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) odpadów z działalności rolniczej⁶.

Ponadto ww. ustawa nakłada obowiązek udostępniania na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o adresach punktów zbierania odpadów folii, sznurka oraz opon, powstających w gospodarstwach rolnych lub zakładów przetwarzania takich odpadów, jeżeli na obszarze gminy są położone gospodarstwa rolne⁷.

Oprócz ww. działań, w ustawie o odpadach⁸ wprowadzono ułatwienie dla rolników gospodarujących na powierzchni użytków rolnych poniżej 75 ha polegające na tym, iż nie mają oni obowiązku uzyskania wpisu do rejestru, który stanowi integralną część Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Są oni również zwolnieni z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów.

Odnosząc się do działań na przyszłość, należy wskazać że wśród rekomendowanych działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów KPGO 2028 przewiduje działanie *Promowanie i wspieranie działań służących zastępowaniu materiałów stosowanych w działalności rolniczej materiałami przyjaznymi środowisku w celu wyeliminowania odpadów problematycznych np. folii rolniczych z tworzyw sztucznych*. Czas realizacji jest przewidziany na lata 2024-2028. Organ wykonujący to minister właściwy do spraw rolnictwa. Na chwilę obecną Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie posiada informacji na temat działań planowanych przez ten resort.

Ponadto ustawa o odpadach przewiduje możliwość zwolnienia z konieczności uzyskania zezwolenia na przetwarzanie odpadów. Zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy o odpadach minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje i ilość odpadów, jakie mogą być objęte zwolnieniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 i 8, oraz metodę przetwarzania odpadów, która ma być zastosowana, a w przypadku odpadów niebezpiecznych – także szczegółowe warunki zwolnień w zakresie odzysku odpadów, kierując się właściwościami odpadów oraz potencjalnym zagrożeniem dla środowiska w trakcie przetwarzania odpadów. W przypadku rozpoczęcia prac nad tym rozporządzeniem możliwe jest ewentualne rozważenie przyjęcia pewnych rozwiązań w tym zakresie, po propozycjach czy też współpracy resortu odpowiedzialnego za sprawy z zakresu infrastruktury wsi (w tym gospodarki odpadami), jakim jest resort rolnictwa i rozwoju wsi.

3. *Czy funkcjonują obecnie inne programy niż Program usuwania folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej, mające na celu ochronę środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z produkcji rolniczej?*

Na chwilę obecną NFOŚiGW nie posiada w swojej ofercie innych programów mających na celu ochronę środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z produkcji rolnej.

Fundusz wspiera finansowo szereg innych działań mających na celu prawidłowe postępowanie z odpadami poprzez program „Racjonalna gospodarka odpadami” – wspierane są inwestycje w instalacje przetwarzające odpady i ich selektywną zbiórkę.

---

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 1579

⁶ Art. 6ra ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024r. poz. 399, z późn. zm.)

⁷ Art. 3 ust. 2 pkt 9 lit. f ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1469

Należy wyjaśnić, że sprawy z zakresu infrastruktury wsi (w tym w szczególności gospodarki odpadami) znajdują się w zakresie działu administracji rządowej „Rozwój wsi”, a więc ministrem właściwym w sprawach zagospodarowania odpadów z rolnictwa jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

4. *Jakiej wysokości budżet na realizację celu programu dla bezzwrotnych form dofinansowania został dotychczas wykorzystany i ile gmin z niego skorzystało?*

W ramach programu priorytetowego *Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej*, do końca maja 2024 r. NFOŚiGW wypłacił ponad 66 mln zł dofinansowania w formie dotacji. W ramach 4 naborów wniosków (jeden pilotażowy dla 7 gmin z woj. mazowieckiego oraz 3 ogólnopolskie) w fazie realizacji znalazło się 2 605 umów o dofinansowanie w ramach:

- programu pilotażowego - 7 umów;
- nabór I – 861 umów;
- nabór II – 852 umowy;
- nabór III – 885 umów.

Niektóre gminy realizowały umowy na podstawie wniosków złożonych w kilku naborach.

5. *Jaka masa odpadów poddanych odzyskowi lub unieszkodliwieniu została z tego tytułu dotychczas osiągnięta?*

W ramach dotychczas zrealizowanych przedsięwzięć, odzyskowi lub unieszkodliwieniu poddanych zostało ponad 104 tys. ton odpadów pochodzących z działalności rolniczej, tj. folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag.

Proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień,

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów